

Wybrane łacińskie i greckie przedrostki w terminologii medycznej

1. A-, AN-

- brak
- nie
- zaprzeczenie

arrhythmia (rhythmus - rytm) - arytmia, niemiarowość

anuria (urina - mocza) - bezmocz

2. A-, AB-, ABS-

- od
- oddalenie

aversio (vertere - obracać) - niechęć

abstinentia (tenere - trzymać) - wstrzemięźliwość

3. AD- (ACC-, APP-)

- przy, do
- przybliżenie

adiuvans (iuvare - pomagać) - środek wspomagający

accommodatio (commodus - przystosowany) - przystosowanie

appositio (ponere - kłaść) - przyłożenie

4. AMBI-

- dotyczący dwóch stron

ambidexteritas (dexter - prawy, zrzeczny) - jednakowo dobra sprawność obu rąk

5. ANTE-

- przed

antepositio (ponere - kłaść) - przemieszczenie do przodu

6. ANTI-

- przeciw

anticorpora (corpus - ciało) - przeciwciała

7. AUTO-

- samo

autoimmunisatio (immunis - wolny) - samouodpornienie

8. BI-

- dwa

bilateralis (latus - bok) - dwustronny

bifurcatio (furca - widły) - rozgałęzienie

9. CIRCUM-

- około
- dookoła

circumanalis (anus - odbył) - okołodobytniczy

10. CUM- (COM-, CON-, COL-, COR-, CO-)

- z, razem

compositus (ponere - kłaść) - złożony

coniunctiva (iungere - łączyć) - spojówka

11. CONTRA-

- przeciw

controversia (vertere - obracać) - spór

12. DE-

- od, z
- pogorszenie

dehydratio (gr. hydor - woda) - odwodnienie

13. DI-, DICO-

- dwa razy
- podwójnie

dicephalia (gr. kefalos - głowa) - dwugłowie

dichromatismus (gr. chroma - barwa) - dwubarwność

14. DIS-

- oddzielenie
- rozłączenie
- roz-

dispositio (pono/ere - kłaść) - rozmieszczenie, uporządkowanie

discordia (cor, cordis - serce) - niezgoda

15. DYS-

- zaburzenie
- nie
- choroba

dyslalia (gr. lalia - mowa) - zaburzenia mowy

16. E-, EX-

- z
- roz...
- wy...

extractum (trahere - ciągnąć) - wyciąg

17. ECTO-, EXO-

- zewnątrz

exophthalmia (gr. ofthalmos - oko) - wytrzeszcz oczu

18. ENDO-

- wewnątrz

endoscopia (gr. skopein - oglądać) - wziernikowanie

19. EU-

- dobry

euforia (gr. forein - nieść) - poczucie szczęścia, radości, zdrowia, siły

20. EXTRA-, EXTRO-

- poza
- położenie na zewnątrz

extrauterinus (uterus – macica) - pozamaciczny

extracardiacus (gr. kardia - serce) - pozasercowy

21. HETERO-

- inny
- różny

heterosexualitas (sexus - płeć) - pociąg seksualny do osobników innej płci

22. HOMO-

- taki sam

homosexualitas (sexus - płeć) - pociąg seksualny do osobników tej samej płci

HYPER-

- nad
- nadmiar

hyperaciditas (acidum - kwas) - nadkwaśność

23. HYPO-

- pod
- niedobór

hypoaciditas (acidum - kwas) - niedokwasota

hypotensio (tendere – napinać) - obniżone ciśnienie

24. IN-, IM-, IL-, IR-

- w, na
- ruch do wnętrza
- nie
- bez

iniectio (iacere - rzucać) - wstrzykiwanie

implantatio (planta - roślina) - wszczepienie

insania (sanus - zdrowy) - obłąd, choroba umysłowa

25. INTER-

- między

interruptio (rumpere - rozrywać) - przerwanie

intercardiacus (gr. kardia - serce) - śródsercowy

26. INTRA-, INTRO-

- wewnątrz
- śród

intraarticularis (gr. arthron - staw) - wewnątrzstawowy

intrauterinus (uterus – macica) - śródmaciczny

27. ISO-

- równo
- jednakowo

isotonicus (tonus - napięcie) - mający takie samo ciśnienie, napięcie

28. MAL-

- zły

malocclusio (claudere - zamykać) - zły zgryz

29. MONO-

- jeden
- jedyny

monopolaris (polus - biegun) - jednobiegunowy

30. MULTI-

- wiele

multiformis (forma - kształt) - wielopostaciowy

31. PAN-

- wszystko

pantalgia (-algia – ból w określonym miejscu) - bolesność całego ciała

panaceum - lek uniwersalny, lek na wszystko

32. PARA-

- przy
- obok
- podobieństwo

parathyphus (thyphus – tyfus)- tyfus rzekomy

paranasalis (nasus - nos) - przynosowy

33. PER-

- przez
- zwiększenie wartości

perforatio (foramen - dziura) - przedziurawienie

pertussis (tussis - kaszel) - silny kaszel, koklusz

34. POLY-

- wiele

polyarthritis (gr. arthron - staw) - zapalenie wielostawowe

35. POST-

- po
- za

postmortalis (mors - śmierć) - pośmiertny

postcardiacus (gr. kardia - serce) - zasercowy

36. PRAE-

- przed (dotyczy miejsca i czasu)

praematurus (maturus - dojrzały) - przedwczesny

praedispositio (dispositio - uporządkowanie) - skłonność

37. PRO-

- przed
- wysunięcie do przodu

prosencephalon (encephalon - mózg) - przodomózgowie

38. PSEUDO-

- rzekomy
- nieprawdziwy

pseudotumor (tumor – guz) - guz rzekomy

39. RE-, RED-

- z powrotem
- znowu
- od-

reactio (agere - czynić) - odczyn, przeciwdziałanie

refugium (fuga - ucieczka) - schronienie, ucieczka

40. RETRO-

- wstecz
- tylny

retrogradus (gradus – krok, stopień) - cofający się, wsteczny

retropositio (ponere – kłaść) - przemieszczenie do tyłu

41. SEMI-

- pół

semiflexio (flectere - zginać) - półzgięcie

42. SUB-, SUP-, SUS-, SUF-, SU-

- pod

subcutaneus (cutis - skóra) - podskórny

subluxatio (luxatio – zwichnięcie) – zwichnięcie niezupełne

43. SUPER-, SUPRA-

- nad
- ponad
- silniejsze działanie

superaciditas (acidum - kwas) - nadkwasota

supercilium (cilium - rzęsa) - brew

44. TRANS-

- za
- poza
- prze-

transfusio (fundere - lać) - przetoczenie, przelanie

transitus (ire - iść) - przejście

45. ULTRA-

- ponad

ultrasonitus (sonitus - dźwięk) - ultradźwięk

